

Izhaja
v ponedeljek
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—
Prejemna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda Štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljanje:

—lje

Strossmayerjeva ulica 1
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Ugiasi po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Iz našega gospodarstva.

(Carinsko premirje in poljedelske zbornice.)

Istočasno ko se vršijo priprave za konferenco o sklepu carinskega premirja, je večje število držav sklenilo uvesti nove, višje carine, zlasti na uvoz agrarnih produktov. Opaža se tudi tendenca veleindustrije, da se agrarne carine — baje vsled krize poljedelstva — začasno izločijo iz bodoče konvencije, ki bi se na ta način nanašala v glavnem samo na industrijske produkte. S tem bi postale seveda agrarne države odvisne od industrijskih, ki bi od agrarnih držav zahtevale jamstvo, da ne bodo zviševale uvoznih carin na industrijske produkte.

Tudi pri nas se razpravlja o spremembi carinske tarife. Kakor se čuje, gre za znižanje uvozne carine na nekatere industrijske proizvode. Če tudi bi bilo z ozirom na splošne gospodarske razmere v naši državi znižanje uvozne carine za neke vrste blaga upravičeno, je vendarle treba premisliti, ali bi bilo to oportuno baš sedaj, ko nameravajo industrijske države zvišati uvozne carine na agrarne produkte. Vprašanje je, če bi s prenatragim zniževanjem tarifnih postavk ne izgubili edinega sredstva, s katerim bi mogli na konferenci o konvenciji za carinsko premirje doseči razne olajšave in kompenzacije. Zato bi bilo dobro, če bi z revizijo carinskih tarif počakali do zaključka konference, ko bi se položaj razčistil.

Skoro vsak dan čitamo v listih izjave, obvestila in resolucije raznih gospodarskih organizacij, v katerih se oblasti ali pa javnost opozarjajo na zahteve, težnje in želje teh gospodarskih strok. Samo poljedelstvo še nima svojega službenega strokovnega predstavništva. Sicer je združništvo v neki meri strokovno predstavništvo poljedelstva, a obsega samo del poljedelskega stanu, razen tega pa vrši povsem odrejeno in kolikor toliko omejeno nalogo, vsled česar se pač ne more imenovati strokovno predstavništvo poljedelstva. Takega predstavništva torej sploh nimamo, četudi je sedanjí čas odločilen za bodoči razvoj poljedelstva, že z ozirom na agrarno krizo, ki znači v bistvu popoln preokret v poljedelstvu. Važno je to vprašanje tudi zaradi omenjene konference o kon-

venciji za carinsko premirje, ki bo za poljedelstvo izredne važnosti.

Ostale stroke so že zavzele stališče napram temu vprašanju in 23. t. m. bodo imela njihova strokovna predstavništva ponovno konferenco, dočim ni o poljedelstvu njihče spregovoril, četudi predstavlja nad tri četrtine prebivalstva in tvori glavni temelj države. V teh odločilnih tednih se vedno huje občuti pomanjkanje strokovnega predstavništva, ki bi obsegalo vse naše poljedelstvo. Tako predstavništvo bi bile poljedelske zbornice. Ideja o poljedelskih zbornicah postaja vprašanje, ki ga bo treba čimprej rešiti, da ne bo naš najmočnejši stan ostal v najvažnejših časih brez stanovskega predstavništva.

Domače vesti.

d Hrvati za kralja in Jugoslavijo. Številne poklonitvene deputacije hrhrvatskih mest in občin so prispele v Beograd v ponedeljek popoldne. Pred kolodvorom se je zbrala množica, broječa nad 10.000 ljudi, ki je prirajala gostom viharni ovacije. Po govorih beograjskega podžupana dr. Milana Stojadinovića in splitskega podžupana dr. Iva Bulića se je razvil veličasten sprevod po mestu. Zvečer se je vršila v Narodnem gledališču slavnostna predstava na čast gostom. Tako sijajne proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja, kakor letos, Beograd še ni doživel. Slavnostno razpoloženje je zlasti dvignila prisotnost deputacij hrvatskih mest in občin, ki so se prišle poklonit Nj. Vel. kralju in mu čestitat k 41. rojstnemu dnevu. Po slavnostni seji beograjskega občinskega sveta, na kateri je beograjski župan inž. M. Savčić pozdravil goste iz savske in primorske banovine, so se vsi zastopniki občin podali v saborno cerkev k slovesni službi božji, ki sta se je udeležili tudi Nj. Vel. kralj in kraljica. Ob 1. je priredila beograjska mestna občina na čast hrvatskim gostom banket. Ob petih popoldne so bile hrvatske deputacije sprejete na dvoru v skupni avdijenci. Nj. Vel. kralja je nagovoril zagrebški župan dr. Srkulj, ki je med drugim naglasil, da hočejo Hrvati z vsemi svojimi močmi sodelovati pri izvršitvi velikega programa, ki ga je postavil Nj. Vel. kralj s svojim manifestom od 6. januarja. Nj. Vel. kralj se je v daljšem govoru zahvalil za če-

stike in rodoljubne izjave ter izrazil prepričanje, da bodo Hrvati z vsem žarom priznanega hrvatskega rodoljubja čuvali nacionalne pridobitve naših prednikov in podpirali prizadevanje za napredek Jugoslavije in njen trajni razvoj. Zvečer se je vršila v Beogradu sijajna bakljada. Ogromne manifestacije pred dvorom so trajale pozno v noč. Nj. Vel. kralj se je z okna zahvalil občinstvu za izraze udanosti. Poleg Beograda so tudi vsa druga mesta in večji kraji izredno svečano proslavili državni praznik.

d Trgovinske in obrtne obratovalnice poslujejo v nedeljo 22. t. m. od 8. do 14. ure. Zbornica za TOI obvešča, da smejo biti v smislu okrožnice g. bana Dravske banovine z dne 16. dec. 1929, št. 84, v nedeljo pred Božičem 22. t. m. vse trgovinske in obrtne obratovalnice odprte od 8. do 14. ure, kolikor ni za po sedaj veljavnih uredbah bivših velikih županov ljubljanske, mariborske in zagrebške oblasti za posamezne stroke določeno kaj drugega.

d 40-letnica bolniških blagajn. Te dni je poteklo 40 let, odkar je bilo v Sloveniji z zakonom uvedeno delavsko bolniško zavarovanje. Pred 40 leti je bilo v sedanji Sloveniji zavarovanih približno 20.000 oseb. Leta 1889. sta bili za slovensko ozemlje ustanovljeni dve nezgodni zavarovalnici in sicer v Gradcu za Koroško in Štajersko, v Trstu pa za Kranjsko in Primorsko. Takrat zakon pravzaprav še ni poznal stvarnih dajatev. Izmed denarnih podpor je n. pr. takrat znašala porodnina 60, danes pa znaša 75 odstotkov. Popolni invalid je dobil le 60, danes pa dobi 100 odstotkov. Bolniško zavarovanje se je sčasoma zelo razvilo in zboljšalo, tako da pomeni danes silno važno socialno pridobitev.

d Proračun mariborske občine za leto 1930. je bil z veliko večino glasov sprejet na občinski seji, ki se je vršila sinoči. Novi proračun izkazuje 17,857.415 Din potrebnih v rednem in 26,499.000 Din v izrednem prometu. Primanjkljaj v znesku 11,301.104 Din bodo krili naslednji dohodki: 200% doklada na zemljarino 945.000 Din, 50% na zgradarino 1,041.000 Din, 30% na pridobnino 987.000 Din, 100% na rentnino 141.000 Din, 300% na družbeni davek 382.000 Din, dohodki iz občinskih taks na pogodbe 150.000 dinarjev, trošarina na vino po 1 Din od litra 1,350.000 Din, na pivo 470.000 dinarjev, na žganje in likerje 250.000

GENJ. INSERENTE

obveščamo, da sprejema uprava inserate in voščila za božično številko samo do ponedeljka 23. t. m. opoldne.

VSEM ČITATELJEM

sporočamo, da izide božična številka »Nove Dobe« v torek 24. t. m. dopoldne v znatno povečanem obsegu, večji nakladi in v popolnoma novi, moderní opremi.

dinarjev, na šampanjec 25.000 Din, na sadjevec 250.000 Din, nadalje 13% gostiščina 3,550.000 Din, 4% kanalska pristojbina 1,500.000 Din, prirastkarina 150.000 Din, pasji davek 60.000 dinarjev, 30% doklada na prenočišča 110.000 Din. Na novo se vpeljejo: davek na nočni obisk gostiln in kavarn 300.000 Din, posebna davščina na gostilničarske računске listke 400.000 dinarjev ter davščina na nezazidane parcele 840.000 Din. Vse doklade in davščine bodo vrgle 11,302.500 Din. V svrhu kritja investicij in proračunskega primanjkljaja iz l. 1928. se najamejo posojila v skupnem znesku 3,944.000 Din.

d Zbornica za TOI je imela v sredo 18. t. m. proračunsko sejo. Zbornični proračun za leto 1930. predvideva 5,585.000 Din dohodkov (v letu 1929. 4,875.000 Din) in 4,592.000 Din izdatkov. Presežek v višini 633.000 dinarjev ostane kot blagajniška rezerva. Zbornična doklada za prihodnje leto bo znašala 13 odstotkov od splošne pridobnine in družbenega davka in je proračunana na 3 milijone 445.000 Din.

d Nesreča pri Rimskih toplicah. V nedeljo se je vozil čevljarski mojster Ivan Zupan s svojim sinom Josipom iz Dola domov v Šmarjeto pri Rimskih toplicah. Med vožnjo se je konj splašil in zdirjal po hudem klancu navzdol proti Breznu. Sin je padel z voza in se huđo poškodoval na glavi. Oče, ki je hotel konja umiriti, je padel pod konja, ki mu je s kopitom presekao nosno duplino. Konj je še nekaj časa vlekel voz za seboj, dokler ni zadel v drevo in obtičal. Zupana so prenesli v najbližjo rudniško hišo, kjer mu je nudil okrajni zdravnik dr. Čede iz Laškega prvo pomoč, v ponedeljek zjutraj pa so ga prepeljali v celjsko bolnico.

d Dunajska vremenska napoved za soboto 21. decembra: Še bolj oblačno in najbrž nekoliko topleje, zjutraj mraz.

Tast Kondelik in zet Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

26

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina

Drugi dan je Katinka hitro pripravila svoj skromni obed, po njem pa je veliko hitreje kakor navadno ogrela čašico kave, katero si je vselej pripravila od zajutreka za malico, in se je napravila. Pri Beti bo gotovo tudi kava — ne bo škodilo. Kave ni tetica nikdar zametavala in nikdar se je ni prenajedla. In ob treh je bila pri Kondelikovih.

Po kuhinji je vel sladek, mamljiv duh vanilije. Gospa Kondelikova je stala pri štedilniku in je pripravljala malico. Kratko, skoro plašno je pozdravila Katinko in se je takoj obrnila k dekli:

»Torej pojdite, oseba, prinesite nam zemlje in vodo...«

Katinka si je pripasovala čist predpasnik in gospa je povabila obiskovalko v sobo.

»Sama — sama?« je vprašala Katinka, ko je videla obednico prazno. »Ali morda spi — —?«

»Sama sem, Katinka. Moral je iti k stavbeniku z nekakimi proračuni, letos bo nastalo kmalu delo. Samo da

se vreme nekoliko ublaži, pa bodo začeli slikati.«

»I, to je dobro!« je hvalila Katinka. »Meni se zdi, da Venceljčku bolj prihajajo skrbi in delo kot ta zimski odpočitek. In to nese tudi denar.«

Gospa Kondelikova je vzdihnila. Tega bo treba! si je mislila pri tem.

Nekaj časa je poteklo medtem, da je gospa Kondelikova pokrivala mizo, prinašala čašice, posodo s sladkorjem, pripravljala kozarce za vodo, dolivala poslednjo žlico vrelega »logra« na kavo in medtem so se vrstile v sobi besede navadnega govora. Kako se imaš? — kaj delaš? — kaj si napravila za kosilo? — kako vreme je zunanaj? — ali bo prenehalo zmrzovati?!

Teta Katinka je odložila medtem plašč, izpulila vse iglice — zakaj imela jih je precej — s katerimi je imela klobuk pritrjen na frizuro, zvelkla rokavice, položila vse v spalnici na posteljo in ko sta bili obe gospe gotovi s pripravo in opravo, se je vrnila Katinka z zemljami in vodo.

»Tako, punca«, je rekla gospa Kon-

delikova in ji je vzela iz rok košek s pečovom, »in sedaj lahko greste na Vinograde. In če bi mlada gospa potrebovala, da bi ji morda v čem pomagali, ni treba hiteti domov. Tu vam ne bo nič ušlo. Malico dobite tam, toda za vsak slučaj vam pustim lonček rujave. Tako, sedaj pa pojdite!«

Katinka je popadla nekaj zavitek in že je bila zunaj vrat. K mladi gospe je rada hodila in je vselej ostala tam, čeprav je niso silili, dokler je le mogla. V tej mladi, novi, čisti domačiji ji je bilo zelo všeč. V začetku je težko prenesla, ker je ni mlada gospa vzela s seboj — upala je pred svatbo, da se tako zgodi — in je bila na tihem ljubosumna na »vsiljivko« Marjano, ker je zasedla njeno mesto. Saj ko jim tam kaj napravi, bodo radi prišli ponjo! se je tolašila Katinka.

Ko je odšla, je vprašala teta Katinka:

»Ali gre sedaj k Pepici?«

»Da«, je odvrnila gospa Kondelikova. »Nekaj je tu včeraj pustila in sedaj ji to nese. In sedaj je ni treba tu«, je pristavila bolj tiho. »Meni se vkljub temu v poslednjem času zdi, kakor bi imele stene ušesa in vrata oči...«

»E, ne delaj si nepotrebnih skrbi. To se ti tako zdi — toda Katinka je

pridna, zanesljiva. — Sreča je, imeti tako dobro osebo. Jaz se moram ukvarjati s služkinjo, ki ni nikdar pri roki, ko jo ravno potrebujem. Veruj mi, Beti, včasih se mi zdi, da sem kakor kak star, opuščeni pes... Pri vas je vendar živo...«

»To je, to je«, je pritrdila gospa Kondelikova in je dolivala črni kavi v čašicah mleko. »Osladi si, Katinka, pomešaj in vzemi zemljico.«

Teta Katinka je napravila drugo za drugim, kakor jo je svakinja silila. In gospa Kondelikova je nadaljevala z mrtvim glasom:

»In bo še bolj živo — draga Katinka — ako dočakam — če to preživim...«

Teta Katinka je presenetilo, kako sta naenkrat prišli do stvari, in presenetilo jo je tudi, s kako udanostjo je spregovorila gospa svakinja te besede. Tako dobrovoljno, brez vsega siljenja; spregovorila je to tako, da ni bilo niti sledu po včerajšnjem gi-njenju in razburjenosti.

Teta Katinka sedaj res ni vedela, ali naj se spravi nad kavo, ali naj se poprime govora, dokler je gospa svakinja še tako mehka, pristopna. Vedno je mešala v čašici in gledala gospo Kondelikovo, uprto sicer, toda ne nadležno, tako dobrovoljno, kakor bi

d Razgledni stolp na Boču. Podružnica Slov. planinskega društva v Poljčanah namerava skupno s podružnicama v Slovenski Bistrici in Rogatcu ter z Rogaško Slatino zgraditi na vrhu Boča (980 m) 18 do 20 metrov visok razgledni stolp iz mecesnovega in jesenovega lesa na zidanem podstavku. Spodaj bodo uređili sobo s 6 posteljami in štedilnikom. Otvoritev stolpa se bo vršila predvidoma 15. junija 1930. S tem razglednim stolpom bo pridobil Boč mnogo na privlačnosti.

d Novost na zagrebškem kolodvoru. Pred dnevi so na zagrebškem glavnem kolodvoru za poskušnjo namestili električne zvočnike, ki nanašujejo občinstvu prihod in odhod vlakov. Zvočniki so sistema »Tungstram« in so se doslej dobro obnesli.

d Dravski ban o novem Sokolu. Kaljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani objavlja: V »Službenih Novinah« dne 6. decembra 1929 je bil objavljen zakon o ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je s tem dnem stopil v veljavo in dobil obvezno moč. V smislu jasne določbe paragrafa 12. prenehajo obstojati vsa dosedanja društva za fizično in moralno vzgojo, v kolikor se v roku treh tednov od dne, ko je stopil ta zakon v veljavo, ne ujedini in ne vstopijo v Sokola kraljevine Jugoslavije. Po preteku tega roka ugasne torej eksistence pravna eksistenca Jugoslovenskega Sokola in Orla, v življenje pa stopi državna viteška organizacija: Sokol kraljevine Jugoslavije. Sokol kraljevine Jugoslavije je povsem nova tvorba, prosta tradicij vseh dosedanjih telovadnih udruženj, in ni v nikakoli bodisi organizatorni ali kakršnikoli zvezi z obstoječimi tu- in inozemskimi organizacijami. Vse vesti in govornice, ki so protivne zgornjim pojasnilom, nasprotujejo dejanskemu stanju ter je vsled tega razširjanje istih nedopustno in kaznivo.

Iz Celja in okolice.

c Proslava državnega praznika v Celju. Rojstni dan Nj. Vel. kralja 17. t. m. je tudi Celje proslavilo na svečan in iskren način. Ob 9. dopoldne se je vršila v župni cerkvi slovesna služba božja, ki so ji prisostvovali predstavniki in zastopniki civilnih in vojaških oblasti, korporacij in društev, rezervni oficirji in veliko število meščanstva. Pred cerkvijo je bila postavljena častna četa 39. pešpolka. Po bogoslužju v pravoslavni kapelici je sprejemal mestni poveljnik v oficirskem domu čestitke. Zvečer se je vršila po mestu vojaška bakljada, nato pa v Narodnem domu zelo dobro uspela svečana zabava oficirjev celjske garnizije. Vse mesto je na ta dan razobesilo pestre državne zastave. Okolica je bila v tem oziru površnejša.

c Zadnji občni zbor Sokolskega društva v Celju se vrši danes v petek ob osmih zvečer v telovadnici mestne osnovne šole. Pričakovati je polnoštevilne udeležbe članstva.

c Trgovski ples. Trgovsko društvo v Celju priredi v soboto 4. januarja 1930 v gornjih prostorih Narodnega doma trgovski ples, združen s plesnim venčkom, pod pokroviteljstvom ge. Stermeckijeve. Ples bo vodil gosp. Černe iz Ljubljane. Svira jazz-band »Merkur« iz Ljubljane.

c Medicinski ples v Celju. Društvo medicincev na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani priredi v soboto 11. januarja 1930 medicinski ples v vseh prostorih Celjskega doma. Po pripravah soditi bo to ena največjih plesnih prireditev v letošnji sezoni.

c Proračun okrajnega cestnega odbora za čas od 1. januarja do 31. decembra 1930 je javno razpložen na vpogled pri mestnem načelništvu do 24. t. m. Morebitne pritožbe je vložiti pri načelništvu v 14 dneh. — Proračun okrajnega cestnega zastopa za čas od 1. januarja do 31. marca 1930 in od 1. aprila do 31. marca 1931 je na vpogled 14 dni od 8. do 12. dopoldne v uradnih prostorih okrajnega cestnega zastopa v palači Ljudske posojilnice. Morebitne pritožbe je vložiti v 14 dneh pri okrajnem cestnem zastopu.

c Autobus Celje—Kozje—Podsreda obratuje sedaj redno vsak dan. Za enkrat na cesto ugodno vpliva nastopivša zima. Da pa bo mogoče cesto tudi v slabem vremenu vzdrževati v uporabnem stanju, se je odločilo avto-busno podjetje dogovorno s prizadetim prebivalstvom, da bo od ponedeljka, t. j. 23. t. m. naprej dvignilo ceno za približno eno petino. S tem povišanjem bo podjetje samo zbralo fond za najnujnejše izredne prispevke za vzdrževanje ceste, dokler ne bo javna uprava cesto zadostno dotirala. Prizadeto prebivalstvo je namreč izjavilo, da raje plačuje do nadaljnjega zvišane cene, kakor da bi se uknil promet, na katerega je toliko let čakalo.

c Trgovine na zlato nedeljo. Gremij trgovcev v Celju razglša, da smejo biti vsled odredbe kraljevske banske uprave dravske banovine trgovske in obrtne obratovalnice v nedeljo 22 t. m. odprte od 8 do 14. ure.

c Sreski gremij trgovcev v Celju obvešča vse člane, da je ban uprave dravske banovine dovolil na podlagi člena 47. ministrske uredbe z dne 16. aprila 1929., da smejo biti v nedeljo 22. decembra vse trgovinske obratovalnice odprte od 8. do 14. ure.

c Proslava 40 letnice socialnih zavarovalnih zakonov. Delavske strokovne organizacije priredijo v nedeljo 22. decembra ob 10. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Celju proslavo 40 letnice socialnih zavarovalnih zakonov s sledečim sporedom: 1. pozdravni govor in otvoritev; 2. slavnostni

govor (govornik iz Ljubljane); 3. sprejetje stavljenih resolucije; 4. zaključek. Na to proslavo, ki naj bo obenem tudi manifestacija za uvedbo starostnega in invalidnega zavarovanja in za zahtevo, da reforma bolezenskega in nezgodnega zavarovanja ne sme prinesiti poslabšanja, se vljudno vabi vse organizirano in neorganizirano delavstvo, nameščenci in vsi prijatelji socialnega zavarovanja.

c Smrtna kosa. V nedeljo 15. t. m. je umrl v tukajšnji vojaški bolnici 28-letni žandarmerijski kaplar Anton Augustin, v torek 17. t. m. v Celju (Gospoka ul. 30) 73-letna ga. Kuni-gunda Dvoršak, žena sodnega sluge in v Zg. Hudinji 70-letna posestnica Marija Lebeničnik. V četrtek 19. t. m. je umrla v javni bolnici v Celju 15-letna dnarica Ana Zupanc iz Št. Jurja ob juž. žel. N. p. v m.!

c Sneg je začel padati v sredo zjutraj. Do večera je deloma skopnel, v četrtek zvečer pa je zopet jelo snežiti. Snežna odeja je še zelo tanka.

c Posipajte hodnike! Hišne posestnike in oskrbnike opozarjamo, da morajo vsako jutro skrbeti za posipanje hodnikov za pešce, da se izognejo kazni in drugim posledicam.

c Mestna knjižnica bo v torek, na božični večer zaprta. Odprta pa bo v soboto 21. t. m. izjemoma od 5.—8. zvečer in v nedeljo od 9.—12. ure dopoldne. Došlo je mnogo novih lepih knjig.

c Vlom v gostilno »Pri mostu«. V noči od 19. na petek 20. t. m. je neznan storilec vlomil v gostilno »Pri mostu« na Bregu in ukradel natakari-rici Angeli Škofca svetlorujav plašč, vreden 100 Din, za 100 Din cigaret in 100 Din gotovine, služkinji Frančiški Peruc sivkasto pleteno jopo, vredno 100 Din, gostilničarju g. Natku 8 l vina, 2½ litra slivovke, steklenico malinovca, steklenico za 2 l in kožico za snaženje šip, iz gostilne pa še zavitek, ki ga je bil pozabil neki gost. Skupna škoda znaša 1.588 Din. Vlomilec je prišel od nove dvoriščne stavbe do vrat v gostilniško sobo. Na vratih je izrezal kos šipe, jih od znotraj odklenil in se tako vtihotapil v gostilniško sobo in v kuhinjo. Za vlomilec še ni sledu. V par dneh je to že drug vlom. Kakor znano, je bilo v noči od nedelje na ponedeljek vlomljeno v delikatesno trgovino g. V. Zanyja v Presernovi ulici poleg magistrata. Vlomilec je odnesel gotovine in delikatese v vrednosti 2.275 Din. V prodajalno je vlomil z dvorišča.

c Aretiran doktor. V petek 20. t. m. ob pol 9. dopoldne je bil aretiran v svojem stanovanju v Benjamin Ipavca ulici Rus dr. Nikola E. zaradi suma goljufije. Tukajšnji trgovec gosp. Anton Bremec je namreč v začetku oktobra naročil pri dr. E., ki se je izdajal za zastopnika neke ameriške avtomobilske tvrdke, več delov za avtomobile. Blago je plačal, a ga do danes ni prejel. G. Bremec je pisal tvrdki v Ameriko in prejel včeraj od-

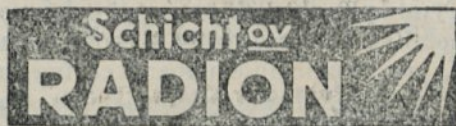

Zakaj se še vedno mučite

z mencanjem in trenjem perila, ko vendar z Schichtovim RADIONOM lahko tako enostavno in udobno perete? Način je sledeči:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v r-zli vodi dobro izplakniti.

Poskusite samo enkrat in uverili se boste, da Vam nobena stvar ne pripomore do tako lepega perila kot

govor, da blago ni bilo pri njej niti naročeno niti plačano. Dr. E. je trdil, da ima tekoč račun pri dveh celjskih denarnih zavodih, kar pa ne odgovarja resnici. Policija ga je izročila sodišču.

c Zopet vlom v Marijini cerkvi. V četrtek 19. t. m. med ¼1. in 2. popoldne je nekdo odprl s ponarejenim ključem puščico v Marijini cerkvi in strl ključavnico, da je mogel odpreti pokrov. Iz puščice je ukradel malenkostno vsoto drobiža. Nekaj denarja je pustil, ker je bil očitno prepoden. Cerkovnik je opazil okoli dveh popoldne v cerkvi dvoje mladih moških, ki sta izginila, ko je šel pogledat k puščici.

c Prodaja božičnih dreves. Mestno načelništvu v Celju razglša: Po naročilu g. velikega župana bivše mariborske oblasti z dne 5. dec. 1927, št. G. br. 765/1 se razglša, da je v št. G. br. 765/1 se razglša, da je v smislu naredbe bivšega c. kr. namestništva za Štajersko z dne 1. dec. 1910, št. 83. dež. zak. najstrožje prepovedano vsako sekanje in prodajanje božičnih dreves, v kolikor nasprotuje predpisom gornje naredbe. Za prodajo oziroma prekupovanje božičnih drevesc se mora doprinesiti predpisano potrdilo o izvoru, izstavljeno s strani županstva, v katerega okolišu leže gozdi, iz katerih so se izsekala drevesca. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali z vsjo strogostjo zakona z globo do 4.000 Din oz. v slučaju ne-

jo vzpodbudila: Le govori, Beti, saj sem zato prišla.

Gospa Kondelikova je vzdržala ta pogled, pokimala samo z glavo, kakor da bi ponavljala: ako to preživim, ako preživim . . .

Katinka je hitro srknila kavo in ni pojedla koščka žemljice, katere ni niti ugriznila. Drugokrat je po prvem dušku sladkosnedno zamlaskala, z nosom bi bila izvlekla duh žemlje, in je rekla: Sakra, Beti, to je moč, to je aroma! Toda danes ni bilo časa za tako nežno pitje, pa tudi varno ni bilo, da se ne bi obrnila od predmeta. Srknila je zopet in je rekla:

»Beti, ne bodi otročja! Tebi straši v glavi oni včerajšnji angel, toda rečem ti: to so neumnosti, ne misli na to! Kolikokrat se je meni vtil venček — popolnoma razločen venček, ti pravim, in enkrat celo dva prstana, tako med seboj zapletena kakor členi pri verižici — in slednjič čepica — ni se moglo dvomiti, da vse to pomeni zakon — in vidiš, ostala sem sama. Tako se izpolnjuje — in tako je tudi s tvojim angelom!

»Ne, Katinka«, je odgovorila gospa Kondelikova, »ta me ne bi zmešal, ko bi ne bilo ničesar drugega. Toda ta angel samo potrjuje vse moje misli in slutnje od onega nesrečnega trenutka —«

Katinka je sedaj postavila čašico na mizo, s kazalcem je hitro obrisala ustnice, sklonila se bližje k gospej Kondelikovi in je radovedno vprašala:

»Prosim te, Beti, kedaj? — Koliko časa pa že to traja . . .?«

Gospa Kondelikova je sklonila glavo, kakor bi premišljevala. Njen obraz je pokrtil žalosten izraz in glas se ji je skoro dušil v grlu, ko je odgovorila:

»Ah — Katinka, tako sem se veselila Pepične svatbe, mislila sem, da je to najsrečnejši dan mojega življenja in da se po njem zopet oživim — da ne bo več drugih skrbi kot za njeno rodbinico, če Bog da. In medtem, skoro isti čas, ko je ona — Katinka — da, ko sem se veselila, da bom babica — od onega dne, Katinka —«

Glas gospe Kondelikove se je vznemiril, glava se ji je tresla in sklonila v dlani. Teta Katinka je videla, kako padajo skozi tresočce se prste gospe svakinje solze na rdečo čašico.

Katinka se je globoko oddahnila, stvar ji je bila popolnoma jasna. Slutila je to že včeraj in zadovoljna je bila, da se ni motila. Premaknila se je, kakor bi hotela dvigniti roko k gospej Kondelikovi, toda zavedla se je. Čutila je, da bi bilo v tem trenutku

vse zaman, če bi jo mirila, da, tudi nepotrebno bi bilo. In namesto, da bi jo tolažila, je rekla:

»Dobro, Beti, izjokaj se. Potem boš mirna. Saj to ni nič drugega kot zadržan jok. Ta žalost mora iz tebe ven, tebi v prid in onemu malemu. Poto-laži se, dušica — jok je nebeška rosa — moj Bog, ljubica, bili so časi, ko niti jokati nisem mogla in takrat mi je bilo vselej najhujše!«

Teta Katinka ni niti vedela, kako umestno je to govorila. S tolažbo, z zabranitvijo joka bi bila gotovo udarila v krčevit jok. Toda po mirnih besedah Katinkinih so padale njene solze počasi, brez ovire, brez truda — gospa Kondelikova je čutila, v tem trenutku resnično olajšanje.

Medtem je Katinka prišla nehoté čašico in je počasi srkala kavo, čeprav ni imela teka, tudi žemljice ni prigrizovala, ki je ležala na mizi nedotaknjena. Vse to je delala malomarno, kakor bi imelo naznačiti, da skrbi zase in da se ne briga za gospo Kondelikovo, ki naj se uda, kolikor se ji ljubi, svojemu izlivu, makari če usahne vir solza. Toda slednjič je bila Katinka gotova in ko je popila poslednjo kapljico, je postavila čašico na mizo.

Morda je to napravila malo bolj

glasno, zakaj že znani glas prazne posodice je predramil gospo Kondelikovo: naglo je segla v žep po robec, obrisala iz oči jok, obrisala tudi poplavljeni nos in se je dvignila.

»Imej potrpljenje, Katinka, takoj ti nalijem« in prišla je prazno čašo.

Toda Katinka je odtegnila posodo in se je odločno branila:

»Ne, Beti, niti dotaknila se ne bi tega! Sedaj pij ti, sicer se ti popolnoma shladi. Jaz počakam — in sedaj se sploh ne menim za to.«

Signuren nastop

zajamči uspeh!

Nosite torej primerne čevlje. Pred nabavo stih si onlejte izložbe in veliko zalogo čevljev v veletrgovini Stermeckl in prepračali se boste o velikanski izbiri in najboljši kvaliteti po sledečih cenah: nizkih cenah: od travline 149, letnine 172, boks 180, gorski 186, tovski 243, gojzeri 259, sport 468 Din. Garantirano pristni ročni izdelek. Razen tega so na zalogi najfinišni luksuzni čevlji krasne izdelave. Drobneje se o kvaliteti in najnižjih cenah. Nakuo neprilic.

Veletrgovina R. STERMECKL, CELJE.

Psihične razlike med moškim in žensko

(Iz predavanja na celjskem Ljudskem vseučilišču).

O tem predmetu je predaval v ponedeljek 16. decembra zvečer v Ljudskem vseučilišču v Celju univ. prof. g. dr. Ramiro Bujas iz Zagreba. Občinstvo je napolnilo predavalnico v meščanski šoli — osobito je bil številno zastopan ženski spol — in je z napetim zanimanjem sledilo enournim jasnim in jedrnatim izvajanjem predavatelja, ki je pred pričetkom predavanja izrazil svoje veliko veselje, da predava prvič med Slovenci v mestu Celju, o katerem vedo povedati Hrvati samo lepe stvari.

Človečnost se deli v dve polovici, v moško in žensko. Že od nekdaj se je skušalo ugotoviti duševne razlike med obema, zlasti pa zanima moderno družbo, v čem obstajajo te razlike med moškim in žensko. Ljudstvo si ne beli mnogo glave s tem vprašanjem in ga skuša z raznimi izreki na kratko rešiti. Pri nas je vobče znana prislovice: »Dolgi lasje — kratka pamet«, kar pa sedaj v modi ženskih kratkih las ne velja. To popularno mišljenje ima vendarle nekaj na sebi, kakor to kažejo nadaljna izvajanja.

Razni teoretiki, med njimi tudi splošno znana Schopenhauer in Nietzsche, so se bavili s predmetnim vprašanjem, vendar temelje njih ugotovitve le na slučajnih dogodkih, nimajo znanstvene podlage in so torej brez prave vrednosti.

Kaj pravi znanost o tem vprašanju!

Prirodne vede, zlasti anatomija in fiziologija, odkrivajo telesne razlike med moškim in žensko. Moški možgani tehtajo 1.350 gramov, ženski pa 1.200, torej 150 gramov manj nego moški. Moški je popolnoma razvit z 21. letom, ženska z 19. letom; moški spol je v detinski dobi bolj podvržen umrljivosti kakor ženski. Splošno znan je pojav, da imamo večje število stark, kakor starcev, ženska je torej življenjsko odpornejša od moškega.

Iz teh dejstev se pa ne da sklepati na duševne razlike. Edino psihologija je kompetentna, da proučuje vprašanje duševne razlike med moškim in žensko in sicer tkzv. psihologija moškega in ženske. Obstajajo le gradualne razlike. Ugotoviti se mora, kaj velja za večino žensk ozir. moških, torej povprečno mnenje. Iskati je treba, kaj je tipičnega pri večini žensk, oziroma moških.

Znanstveniki se poslužujejo pri tem metode eksperimentov v laboratoriju ali pa metode ankete potom vprašalnih pol. Tako sta zlasti neka ameriška profesorica, ki je uporabila prvo metodo in neki holandski profesor, ki je uporabil drugo metodo, prišla do naslednjih rezultatov: Čustvenost je pri ženski večja, njeni afekti so jačji, njeno razpoloženje se hitro menja, ženska je strahopetna, fantazija je pri ženski za konkretne predmete bujnejša nego pri moškem, ona bolje reproducira to, kar je videla, zato težko najdemo med ženskami produktivnih talentov v umetnosti, pač pa v reproduktivni umetnosti čestokrat ženske prekašajo moške n. pr. imamo veliko število prvovrstnih virtuozin). Ženska je bistroumnejša, kar se tiče konkretnih stvari, dočim splošnih stvari ne vidi, ženska ima več smisla za podrobnosti, moški za proporcije, moški je za absolutne situacije sposobnejši. Ženska je impulzivnejša, subjektivnejša, zato je naklonjena fanatizmu. Ona kaže večje usmiljenje do bolnikov in ranjencev, pa zna biti tudi krvoločnejša, nego moški (francoska revolucija!), kar je v zvezi z njenim jačjim afektom. Ženska je subjektivno iskrenejša od moškega, pozna sebe bolje kakor on, zato se o sami sebi manj vara, ona je bolj poštena, ima večji čut dožnosti kot moški in je tudi bolj altruistična kakor on. Njena večnost v ročnem delu je večja, nego pri moškem.

Nizozemski profesor iz tega zaključuje, da ženska intelektualno zaostaja za moškim, moralno pa stoji višje.

S vprašanjem inteligence moškega in ženske so se bavili osobito nemški znanstveniki, ki trdijo, da je ženska marljivejša in vestnejša pri učenju, nego moški, da se pa ne more reči, da je inteligentnejša. Razlika med obema ni kvantitativna ampak kvalitativna.

Moški ima inteligenco druge kvalitete kakor ženska.

Iz lastne izkušnje prihaja predavatelj do zaključka, da ima moški širši duhovni pogled, nego ženska, ženska vidi bolj detajle. Moški skriva svoja čustva, zlasti velja to za ljubezen, dočim ženska bolj očituje svojo ljubav, ženska joče, dočim v istem položaju moški stiska pest, ženska je velik otrok, najbolj pa je otročja takrat, ko igra moža. — Ugotovljene duševne razlike imajo za žensko tudi posledice, ki se pokažejo posebno pri vprašanju, za katere poklice je ženska sposobna, pri čemur soodločujeta seveda tudi manjša fizična sposobnost ženske in pa njeno seksualno življenje (menstruacija, klimakterij in gravidnost).

V zvezi z obravnavanim vprašanjem je omenil predavatelj tudi svoje stališče v vprašanju ženske volilne pravice. Predavatelj ni za splošno volilno pravico, tudi ne pri moških. Kakor povsod v življenju, naj tudi glede volilne pravice odloča sposobnost. Predavatelj ni za socialno enakost, temveč za socialno pravilnost.

Predavatelj prihaja ob koncu svojih izvajanj do zaključka, da je ženska nekaj drugega kakor moški, a ni inferiornejša, ni manj vredna od moškega ne v psihicnem in ne v moralnem oziru. Ne smemo meriti moške inteligence z ženskim merilom in ne ženske inteligence z moškim merilom. Ženska osebnost naj pride do vsega izraza v človečnosti!

Za svoje vseskozi zanimivo in aktualno predavanje je žel predavatelj dolgoletni, iskreni aplavz. — Vodstvo Ljudskega vseučilišča je na splošno željo takoj naprosilo g. predavatelja, da v tekoči poslovni dobi najmanj še enkrat predava v Celju. G. predavatelj je ustregel želji in bo predaval spomladi »O okultizmu in znanosti«, na kar že sedaj opozarjamo naše občinstvo.

Nova pivovarna v Laškem.

O gibanju med slovenskimi gostilničarji za ustanovitev lastne pivovarne v Laškem smo že poročali. Zadeva je že toliko dozorela, da se je vršila v ponedeljek dopoldne v hotelu »Savinja« v Laškem konferenca, ki so se je udeležili zastopniki gostilničarskih zadrug dravske banovine, pripravljalni odbor za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem in več zasebnikov.

Predsednik pripravljalnega odbora g. Fran Kavčič iz Ljubljane je ob desetih dopoldne otvoril zborovanje in po pozdravu navzočih podčrtal pomen in važnost konference za go-

stilničarstvo in za našo javnost. V imenu laške mestne občine je pozdravil zborovanje župan g. dr. Roš in objubil v imenu mesta vsestransko podporo.

Nato je podal g. inž. Uhliř iz Ljubljane obširno poročilo o nameravani ustanovitvi Gostilničarske pivovarne. V Laškem je v to svrhu že izbrano lepo stavbišče z zadostno in dobro talno vodo. Podrobni načrti in proračuni so že izdelani. Zadeva je proučena do podrobnosti. Za vsoto, ki je stavljen v proračun, se bo mogla zgraditi ena najmodernejših pivovarn v državi. Nova pivovarna bo nudila cenejše in boljše pivo, nego ga imamo danes. Pivovarna, ki bo imela sedež v Laškem, se bo začela graditi najbrž že spomladi in bo zgrajena v poletju leta 1931. izključno z domačim kapitalom. Lastniki podjetja pa ne bodo samo gostilničarji, temveč si bodo mogli nabaviti delnice tudi drugi obrtniki, trgovci, uradniki itd. Gostilničarji, ki bodo pri izvedbi te akcije v prvi vrsti udeleženi, se bodo obvezali, da bodo točili samo pivo iz svoje pivovarne.

Produkcija piva je proračunana na letnih 60.000 hl, a se lahko po potrebi brez večjih izdatkov zviša na 100.000 hl. Za rentabilnost obratovanja bo potrebna letna produkcija najmanj 30.000 hl piva.

O podrobnostih načrta, o družbenem statutu in drugih vprašanjih se je razvila zanimiva debata, ki je trajala nad štiri ure. Debate so se udeležili gg. Kavčič, dr. Roš, Oset, Majcen, inž. Uhliř, Dolinšek, Verderber, Emeršič, Plausteiner, Virant, Hönlmann in drugi. Družbin statut obsega 33 paragrafov, ki jih bodo še proučile posamezne zadruge in po potrebi izpopolnile na ustanovnem občnem zboru. Na konferenci je bilo soglasno sklenjeno, da se pivovarna ustanovi in poveri podrobno delo za ustanovitev osemčlanskemu odboru, ki naj kooptira še štiri člane.

Konferenca je bila zaključena ob vsesplošnem trdnem prepričanju, da se ta zdrava in potrebna ideja čimprej uresniči v dobrobit naše javnosti, ki je v vseh slojih pokazala za stvar veliko navdušenje in odločno pripravljenost za njeno realiziranje.

Strojno ažuriranje
Strojno entlanje

Din 150
Din 1—

Lepo solidno delo samo pri
B. Pušnik
Cankarjeva cesta 4 (stara hiša Ljudske
posojilnice poleg davkarije).

Za šivilje znaten popust.

HUMANIK

Priporočljiva
božična - darila

48— 129—

Dopisi.

Vojnik. Sokolsko društvo v Vojniku je priredilo 8. t. m. popoldne v posojilnični dvorani igro »Šola v nebesih«. — Učenci, sokolska deca, so igrali izvirno šolsko, srčkano, živahno, razposajeno, da je njihov učitelj sv. Peter (br. Pogačnik) ves obupan prosil Boga (br. Šunigoj), naj mu dovoli, da se vrne na svoje staro mesto k nebeskim vratom. Impozantna v nastopu in kostumu je bila tetka Evdoksija (s. Rudolfova), ki je umela napraviti iz neznatne ulogice — ulogo. Šolski sluga (br. Kramar) je z velikim košem za potrpljenje spravil vso dvorano na noge. Milivojeva mamica (s. Kvačeva) in novi učitelj (br. ravn. Lapažne) sta istotako dobro rešila svoji ulogi. Dohodki igre so omogočili, da je zamoglo obdarovati društvo svojo dečo in naraščaj. Srčna hvala vsem, ki so pripomogli v ta namen — še posebno dobremu Miklavžu (br. Pejcha).

Z Gomilskega smo prejeli: Podružnica Jugosl. Matice za okoliš Braslovce — Paka — Polzela — Gomilsko je odposlala za leto 1928. glavnemu odboru JM v Ljubljani 1961 dinarjev. Zbirka za leto 1929. je še v teku.

Polzela. Tu je umrla v četrtek 19. t. m. znana posestnica in gostilničarka ga. Antonija Orešnik v starosti 64 let. Pokojnica je bila narodna žena, izredno dobra mati in skrbna gosposinja. Bodi ji ohranjen blag spomin, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Grize pri Žalcu. »Prisego o polnočju«, izvirno slovensko štiridejansko dramo Manice Komanove uprizori Prostov. gasilno društvo v Grizah pri Žalcu na Štefanovo ob pol 4. uri popoldne v dvorani ge. Amalije Piklove v Grizah. Dejanje je zajeto iz kmečkega življenja in slika usodo dekleta, ki ga je življenje moralno ubilo zaradi prepovedane ljubezni do cigana. Drama je jako zanimiva in je doživela že toliko predstav, kakor še nobena slovenska igra v tako kratkem času. Zato vabimo občinstvo, da v obilnem številu posesti predstavo.

Sv. Jurij ob juž. žel. Preteklo soboto in nedeljo je nudila šolska mladina Šentjurčanom redok užitek. Zvabila nas je s pogumnim Tončkom v čarobni svet vil, palčkov, povodnega moža, večje in drugih bajnih bitij. Bilo je res lepo. Čudili smo se sigurnemu nastopu malih igralcev, posebno pa pogumnemu Tončku in beraču Jernaču, ki sta se tako vživela v svoji ulogi, da bi ju odrasel igralec ne mogel bolje

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprn. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnulobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvojnice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor.

54

pogoditi. Kdor le količkaj pojmuje tako delo, mora priznati, da je v dosego takega uspeha treba ogromnega truda in požrtvovalnosti. Zato čestitamo g. režiserju Gorišku in njegovima sodelavcema pri sceneriji gg. Hajnsku in Seručarju iz vsega srca k prav sijajnemu uspehu. Najboljši dokaz hvaležnosti jim bodo hvaležna in srčna otroška srca pri božičnici 22. t. m., ki jo je omogočilo njih vztrajno in požrtvovalno delo. Iskrena hvala!

Moslavina. (Naši invalidi.) Poslopje (grad), kjer je nastanjen Invalidski dom in vsa bližnja okolica, se naziva Moslavina. Grad je mogočno zidana stavba iz 16. ali 17. stoletja, je štirioglasta, ima 366 oken in približno 60 zelo prostranih sob. Pred gradom odnosno poleg grada je v celi širokosti stavbe mal predzidek, ki tvori z gradom prvo dvorišče; to dvorišče je obdano z obzidjem, ima ogromna vrata, ki vodijo v grad. Stavba je enonadstropna in poseduje še drugo dvorišče. Na tem dvorišču, prislonjen k zidu, se nahaja grajski vodnjak z zelo nizko in dobro pitno vodo. V gradu je katoliška kapela, kjer se vrši vsako nedeljo in praznik bogoslužje. K temu bogoslužju prihajajo tudi domačini iz okolice in bližnje vasi Popovače. Za pravoslavne vernike se nahaja v predposlopiju na prvem dvorišču pravoslavna kapela, kjer se vrši za maloštevilne pravoslavne vernike približno vsakih 6—8 tednov bogoslužje. V sobah in hodnikih je napeljana električna luč, ki pa sveti samo do 9. ure zvečer ponoči se je treba zadovoljiti s petrolejko. Za umivanje in v stranišču je napeljan lasten vodovod. Velik rezervoar, ki se nahaja pod streho se vsak dan polni in iz njega so potem cevi napeljane k umivalnikom in straniščem. Voda je sicer čista, a ni pitna, ker jo črpajo iz talne vode — je pa velikega pomena, ker zelo olajšuje čiščenje po strežnikih in ker je tudi voda napeljana v kopalnice. Sobe so vse tlakovane s parketom, na hodnikih pa z opeko. Hodniki so izpeljani okrog in okrog poslopija in so sedaj popolnoma zaprti z okni, a vidi se, da je bilo to pozneje napravljeno, preje so bili hodniki odprti, kar bi bilo sedaj zelo neugodno, ker je moral biti preje močan preprih. V Invalidskem domu se nahaja sedaj približno 100 oskrbovancev, med temi 16 slepcev (8 moških in 8 žensk), ki se nahajajo tu še iz prejšnjega zavoda slepih v gradu in 48 Slovencev iz Celja. Grad je zidan na malem holmu, daleč naokrog je sama ravan, postaja Moslavina—Popovača je tričetrt ure od tu oddaljena. Bližnja večja vas Popovača je istotako približno tričetrt ure od tu oddaljena; v tej vasi se nahaja pošta, lekarna, zdravnik in trgovine. Mlin, spadajoč k gradu, kjer se proizvaja elektrika, je približno 250 metrov od gradu oddaljen. Pod gradom je grajska pristava s hlevi, svinjaki, vrtoz za sočivje, srambami za poljsko orodje, stroje i. dr. — V hlevu je 6 konj, 5 žrebet, 8 molznih krav, okrog 80 prašičev in mnogo kurčine. Do bližnje cerkve je 1 in pol ure hoda, do Zagreba pa, okrog 75 kilometrov. — Rr —

Gospodarstvo.

g Madžarski promet preko Sušaka? Madžarski izvozniki žita se bavijo resno z mislijo, da bi morski žitni promet vodili preko Sušaka namesto preko Reke, ker so pošiljatelj na Reko vsled visokih jugoslovanskih tranzitnih pristojbin predrage. Sušak bi prišel le tedaj v poštev, če bi se razen nekaterih političnih in tehničnih odpravile tudi nekatere tranzitno-pristojbinske težave.

g Seja Zbornice za TOI. V sredo 18. t. m. ob 2. popol. se je vršilo v zbornični dvorani v Ljubljani javna plenarna seja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Na dnevn. redu je bilo poročilo predsedstva, proračun za leto 1930., poročila o predlogih za revizijo zakona o taksah in o predlogih za ureditev samoupravnih financ, o pripravah za carinsko tarifo, o reviziji socialno-političnih zakonov in o načrtih zakona o gradbah, elektrifikaciji in razlastitvi nepremičnin. Po javni se je vršila še tajna seja.

g Nova lovarna sveč v Mariboru. Nekateri slovenski industriji bodo z glavnicno treh milijonov dinarjev ustanovili v Mariboru tovarno sveč.

g Izvoz koruze. V zadnjem času se je pojavilo v Nemčiji veliko povpraševanje po jugoslovanski koruzi.

Književnost.

k Osnovni pojmi mehanske tehnologije kovin v zvezi s tvarinostvom. — Spisal inž. Stane Premelč. V Ljubljani. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. — Str. 84. — Cena trdo vezani knjigi z 68 slikami 20 Din. — O tej novi učni knjigi, ki je namenjena vsem obrtnim in nadaljevalnim šolam, je napisal strokovnjak inž. I. D. nastopno oceno: V tehniški literaturi je inž. prof. Stane Premelč z »Osnovnimi pojmi tehnologije kovin v zvezi s tvarinostvom« podal že dolgo pogrešano delo našemu obrtništvu v dober pripomoček pri delu samem, kakor tudi pri vzgoji naraščaja. Na podlagi najnovejših pridobitev tehnike je temeljito in nazorno opisal vsa tehnološka dela kovinske stroke ter na ta način podal osnovo in smernice za dobro, solidno in ceneno izdelovanje. Izčrpnemu tvarinoslovju kovin, zlitin in lesa je dodal še pripomočke za obdelavo, kakor so priprave za merjenje, začitavanje, označevanje, držanje in segrevanje. Temu sledi opis livanja, kovanja, valjanja, teganja, vtiskovanja itd., ki ga zaključuje opis izdelave cevi. Nadalje je nazorno obravnavano struženje, rezkanje, vrtanje, piljenje, brušenje itd. z vzporednim opisom zadevnih pripomočkov in strojev. Zaključno poglavje vsebuje dovršilna dela, zavarovanje kovin pred razdejanjem in razpadanjem ter olupševalna dela. Knjiga daje tehniško podlago racionalnemu izdelovanju, je pisana lahko razumljivo ter v boljše razumevanje in ponazorjenje vsebuje tudi 68 slik. Tehniški izrazi so povsem posrečeni, zadenejo bistvo ter je želeli, da se splošno udomačijo in uporabljajo. Delo je namenjeno za pouk na obrtnih nadaljevalnih šolah. Snov je podana po obsegu in načinu opisa tehnoloških del temu primerno, dobrodošla bo pa tudi vsakemu mojstru, ker mu nudi važna navodila in podatke iz njegove stroke kakor tudi iz sorodnih strok. Za obrt pomenja knjiga veliko pridobitev, ker izpopolnjuje občutno vrzel naše strokovne literature.

Ljudska samopomoč v Mariboru

sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača opravičenco od 1000 do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Maks Zabukošek

modna krojačnica

Celje, Cankarjeva ulica št. 2

Velika zaloga angleškega in češkega blaga. 50-23

Največje veselje boste pripravili svojcem ako jim boste poklonili za

Božič in Novo leto

Edison Bell gramofon in plošče

Prodaja tudi na dolgoročno mesečno odplačevanje.

Oglejte si naše bogato skladišče brez obveznosti za nakup.

Edison Bell Penkala Ltd

Zastopstvo in samoprodaja:

Goričar & Leskovšek, Celje

Najprimernejša božična in novoletna darila

Prodajna zaloga gramofonov trdke

A. RASBERGER

Gramofonske plošče: „His Master's Voice“, „Columbia“ „Odeon“, „Polydor“ „Elektra“ itd.

Šivalne stroje: „Rast & Gasser“, „Styria“ in „Puch“ kolesa

prodaja trdka

A. Ussar, Celje

Prešernova ulica št. 24

Dr. Schaeferjev „EPILEPSAN“

proti

epilepsiji — krčem — padavici

Tekom 15 let najboljši učinek. Dnevno prihajajo priznanja. Natančnejša pojasnila in razpošiljanje po lekarni Sv. Stjepan Mr. M. Fister, Osijek III.

Za božične praznike

se priporoča za izdelavo blazin za divane in senčnikov za svetilke

Mary Smolnik, modistinja

Celje, palača I. hrvatske štedionice

Prepričajte se!

Slavnemu občinstvu priporoča Josip Gorenjak, mesar in klobasičar, gostilna „pri jelenu“ v Celje, Kralja Petra cesta 37, veliko zalogo vsakovrstnih mesnih izdelkov

sveže goveje meso, prekajeno, vsakovrstne klobase.

Cene nizke, prekajeno meso s šunko cena kg Din 26.—, klobase cena kg Din 15.— do 30.—. Specijaliteta blaga z jamčeno!

Kmetska posojilnica za celjsko okolico v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Prešernovi ulici 6 (prej Lastni dom)

Hranilne vloge obrestuje po 6-8% čistih, brez rentnega davka.

Pri naložbi
Din 50.—
se dobi
nabiralnik na dom.

izterljivosti z zaporom do 14 dni. Pro-
tiredno pridobljena božična dreves-
ca bodo zaplenjena. Točnejša navo-
dila daje ob navadnih uradnih urah
mestno tržno nadzorstvo.

c **Izgube in najdbe.** Izgube: listnica
z 260 Din, okrogel zlat uhan, mlad
volčji pes, ki sliši na ime »Tjašo« in
5 mesecev star pes — doberman. Najd-
be: hranilna knjižica Ljudske poso-
jilnice v Celju na ime Gregorja Le-
bena, dvoje malih patentnih ključev
znamke »Sul« in srebrna rinčka za
uro. Najditelj se naproša, da sporoči
ev. najdbo volčjega psa in zlatega
uhana upravi lista. Zaradi ostalih iz-
gub in najdb se je treba zglasiti pri
tukajšnjem policijskem oddelku.

c **Nočno lekarniško službo** ima od
sobote 21. t. m. do petka 27. t. m. le-
karna »Pri križu« na Cankarjevi ce-
sti.

c **Gasilno društvo v Celju.** Teden-
sko službo ima od nedelje 22. t. m. do
sobote 28. t. m. III. vod pod povelj-
stvom g. E. Bandeka.

Po svetu.

s **Mož sme umoriti nezvesto ženo.**
V Italiji so nedavno našli in obnovili
star rimski zakon, ki daje možu pra-
vico, da umori nezvesto ženo. Tak pri-
Castro se je oženil pred leti z mladim
Castro se je oženil pre dleti z mladim
in lepim dekletom. Zakon je bil spo-
četka zelo srečen. Ko se je pa pozneje
Castro često podajal na potovanja, se
je pričela žena dolgočasiti. Da se raz-
vedri, si je poiskala prijatelja. Mož,
ki je bival v južni Italiji, je prejel od
služkinje obvestilo, da ga žena vara.
Vrnil se je nepričakovano domov. Ko
se je prepričal, da mu je žena nezve-
sta, je vzel samokres in jo ustrelil. —
Pred rimskim sodiščem je bil mož nato
oproščen z utemeljitvijo, da ima
vsak mož pravico, da kaznuje ženino
nezvestobo s smrtjo.

s **Zvočniki v cerkvi.** V stolni cerkvi
v Kölnu bodo v kratkem namestili 22
zvočnikov, ki bodo pojačali godbo,
petje in glas pridigarja. Zvočnike bo-
do postavili na koru in na prižnici.

Dežnikarna

JOS. VRANJER, CELJE

Kralja Petra cesta 13

priporoča svojo bogato zalogo solčnikov
in dežnikov po najnižjih in konkurenčnih
cenah.

Prevzame in izvršuje vsa popravila in pre-
oblike točno in solidno.

Na drobno.

Na debelo.

Oglašujte!

KINO.

Mestni kino Celje. Na splošno že-
ljo se predvaja v petek 20. decembra
še monumentalni vefilm »Wings«,
ki je doživel tudi v Celju velik
uspeh. — Sobota 21., nedelja 22. in
ponedeljek 23. decembra: »Revolucij-
ja«. Vefilm v 8 dejanjih izza časa
francoske revolucije. V glavnih ulo-
gah Kariña Bell, znana iz vefilmov
»Ljubica maharadže« in »Pleši, ba-
jazzo!« in Gösta Eckman, znan iz
»Fausta« in »Pleši, bajazzo«. Revolu-
cija spada med največje zgodovinske
filme zadnjih sezon. Kot dodatek se
predvaja najnovejši **Ufa-journal**. —
Na sveti večer 24. decembra ostane
kino zaprt.

Vse volnene pletenine!

L. Putan, Celje

Specialna trgovina,
zato največja izbira!

Na stanovanje

eventuelno tudi s hrano, se sprejmeta
dva gospoda ali dve gospodici. Naslov
v upravi lista. 1-3

Zgano in surovo kavo,
najfinejši čaj, konjak,
rum, pristi brinjevec in
slivovko, rozine,
mandelje, orehova
jederca priporoča

Josip Jagodič, Celje, Glavni trg

Sprejme se

učenec

s primerno šolsko izobrazbo. Manu-
faktorna trgovina Fischer in drug, Celje,
Kralja Petra cesta. 1-2

Lepa dvonadstropna hiša

s šestimi modernimi stanovanji v sredini
mesta Celja se radi selitve takoj proda.
Več se izve v »Realit. pisarni prvega društva
hišnih posestnikov« v Ljubljani.

1000 DIN NAGRADE!

onemu, ki mi pripomore do moje zlate ure z verižico, ki mi je bila pred nekaj
časa iz stanovanje ukradena.

Ura je odprta, znamke »Internat. WATCH Comp.« in ima mesto številne ploščice
samo skakajoče številke.

Obračam se na cenj. javnost s prošnjo, da bi oni, ki je, oziroma bi videl tako
uro, to po možnosti naznani celjski policiji ali pa meni. Dotični, ki me spravi
na pravo sled, da mi bo ura vrnjena, dobi gori označeno nagrado.

ALEKSANDER OBAL, Celje, Cankarjeva cesta 3

Zaloga čevljev

Bogata zaloga vseh vrst čevljev za dame,
gospode in otroke, snežnih čevljev, galoš,
hišnih copat. — Nizke cene! Popravila hitra!

ŠT. STRAŠEK, Celje, Kovaška ulica 1

Samo na veliko!

Samo na velik

Čaj — Mount Everest

v zavitek in zabojih nudi po originalnih cenah

Alojz Mastnak

CELJE, KRALJA PÉTRA C. 22

veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga

Lastna pražarna kave

Mlin za dišave

Najprimernejša darila za »BOŽIČ«

Okraske bonbonjere vseh vrst, najfinejše likerje, žganje, konjak itd., čaj, prvo-
vrstne pražene in surove kave, rozine, mandelje in drugo dobite po znižanih
cenah pri

I. Ravnikar, Celje

Fran KAGER

Celje, Gosposka ulica št. 10.

OPTIK

Zaloga vseh optičnih predmetov na drobno in debelo.
Samozaložba Zeiss in Rodenstock očal.

Konrad Kager

Celje, Gosposka ulica št. 10.

Čekovni račun 14.441

Ustanovljeno l 1828

Umetna livarna.

Galvaniziranje vseh kovin.

Podjetje za napravo vseh predmetov v zlatu, srebru
ali prosti kovini.

Kovinsko brušenje, o-
valno in okroglo tis-
kanje, cizeliranje in
graviranje.

Tedensko poročilo.

Elektr. podjetja Karol FLORJANČIČ, Celje, Cankarjeva 2 (poleg davčnega
urada)

Električne inštalacije za luč in pogon izvršujem po predpisih in po nizki ceni. V
ceni je vključena taksa od Din 5.— za žarnico, ki se plačuje Mestni elektrarni. Žarnice
znamke Osram in Tungstram stanejo pri meni:

svetle:	opal:	dnevna svetloba
10 in 15 vat Din 13'—		
25 » » 18'—		
40 » » 19'50	25'50	25'50
60 » » 31'—	35'—	36'50
75 » » 39'—	44'50	45'50
100 » » 54'50	62'50	64'50

V zalogi so tudi sofitne žarnice za razsvetljavo izložb. Likalniki dobre znamke po
Din 165.— z žico in utikalnikom.

Anodne baterije 60 volt 95 Din, 90 volt 135 Din, 120 volt 180 Din, z dvojno kapa-
citetu 90 volt 185 Din, 120 volt 235 Din.

Vinko Rukovec, obl. konces. mestni tesarski mojster na Lavi

pri Celju izvršuje vsakovrstna tesarska dela, moderne stavbe, ostrešja za
hiše, vile, tovarne in cerkve, strope in razna tla paviljone, ve-
rande, stopnice, ledenice in ograje. — Gradnja mostov, mlinov in jezov.

Parna žaga in lesna trgovina, Lava pri Celju.

Čekovni račun
Štev. 14 737

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša
predobra soproga, mati, stara mati, tašča, gospa

Antonija Orešnik

posestnica in gostilničarka

dne 19. t. m. po kratkem trpljenju, previdena s tolažili svete
vere, v 64. letu svoje starosti umrla.

Pogreb nenadomestljive blage pokojnice se bo vršil
v soboto 21. t. m. ob 3. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Polzela, dne 19. decembra 1929.

Neutolažljivi žalujoči ostali.

Brez posebnega naznanila.

Zajamčeno samo prvovrstno blago!

Božična darila!

Moško sukno za obleke in zimske suknje, volneno, baržun, pliš za obleke in plašče, Crepp de chine v raznih barvah za obleke, platno, cefir, oblačilni in perilni barhent, moške srajce, samoveznice, ovratniki, dežniki, rokavice, nogavice, žepne rute, pletenine, snežke, copate itd.

Znižane cene!

Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drogenik, Celje, Glavni trg 9

Oglejte si pred nakupom cene!

Franc Strupi v Celju

Vam priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, svetiljk, okvirjev za podobe, ogledal, raznovrstnih šip itd.

50-24

Prezema vsakovrstna steklarska dela.

Za božične praznike

priporoča:

Rozine, mandeljne, jedrca, med, čajno maslo, kuhano maslo, vseh vrst okraske in nafinejšo praženo kavo, čaj, čajno pecivo, rum, brinjevec, konjak, razne likerje, tu- in inozemske kompote, najfinejšo banatsko moko in drugo specerijsko blago tvrdka

ANTON KOLENC nasl., CELJE, KRALJA PETRA CESTA 22

Božične in novoletne dopisnice

Okraski za božično drevo

Kreppapir, svileni in barvavi papir

Čudežne sveče za drevo (Wunderkerzen)

Iaslice izgotovljene v polah

Blaznikove in družinske pratike

vse v največji izberi po nizkih cenah v **veletrgovini s papirjem in knjigami****Goričar & Leskovšek, Celje****Omare**

postelje, stole, zofe, madrace, nove spalnice, žične vložke, dobite po konkurenčni ceni pri tvrdki **MARMOR**, Celje

ki se je preselila iz Celja Gosposka ul. 25, v lastno hišo na Spodnji Hudinji št. 52, **CELJE-GABERJE**.

Različni avtobusi vozijo dnevno do tja za Din 3.—. 22-40

Rozine, mandeljne,

lešnike, orehe, jedrca, čajno maslo, dateljne, čokolado, med, konjak, likerje, slivovko, rum itd., sveže blago v veliki izbiri priporoča

KAROL LOIBNER, (Pri zvoncu) CELJE, Kralja Petra cesta.

Vse:

ure

26-25

doze

očala

obeske

ustnike

prstane

verižice

in vse drugo, samo najboljše kvalitete in po najnižji ceni dobite edino le pri

Anton Lečnik,

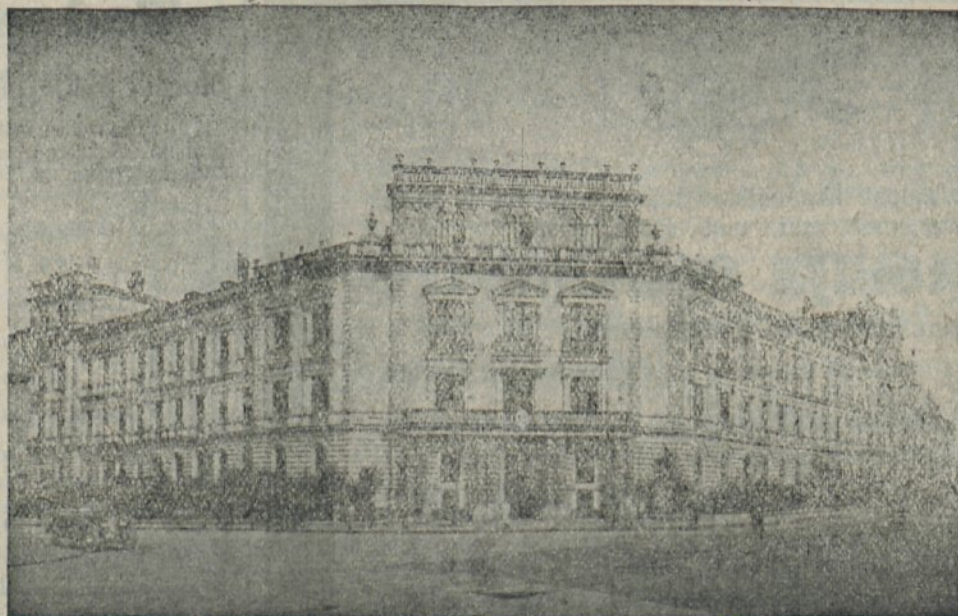
urar, juvelir, optik

CELJE, Glavni trg 4.**Oglašujte!**

Premog 17 Hude jame, Zabukovce in vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja trgovina

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnovarnem zavodu, ki že obstoja 64 let

Celjska mestna hranilnica**v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)**

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranilne vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Celjska posojilnica d. d.**v Celju****v lastni palači Narodni dom**

Stanje hranilnih vlog nad Din 75,000.000.—

Lastna glavnica in rezerva nad Din 13,000.000.—

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju in točnemu izplačilu.

Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj**Velika božična prodaja!**

Nudim vam

tri serije svilenih samoveznic po tovarniških cenah!

50-27 Serija I (Din 22.—), Serija II (Din 33), Serija III (Din 53)

Vso drugo modno in konfekcijsko blago pa po znatno znižanih cenah.

D. CERLINI**CELJE, GLAVNI TRG ŠTEV. 14**

Ne zamudite ugodne prilike!

Veletrgovina igrač in galanterije

F. König, Celje

Velika izbira **božičnih daril**: Igrače, galanterijsko blago, blago iz usnja gramofoni, snežni čevlji

»TRETORN«, okrasje za božično drevo. — Oglejte si izložbena okna in božično razstavo v prvem nadstropju. — S lidne cene!